

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Środowiska

KSI – 4101-002-04/2014
P/14/056

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/056 – Organizacja i utrzymanie kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli, Departament Środowiska.
Kontroler	Władysława Siekierska-Szarejko, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 89634 z dnia 30 maja 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Płocka, pl. Stary Rynek 1, 09–400 Płock.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Nowakowski, Prezydent Miasta Płocka (zwany dalej „Prezydentem”). (dowód: akta kontroli str. 3-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

W latach 2012–2014 (I półrocze)² Prezydent Miasta Płocka przygotowywał projekty uchwał dotyczące wykazu kąpielisk na terenie Miasta Płocka i zasięgał opinii o ww. projektach. Podejmował działania w celu poprawy jakości wody w kąpielisku „Sobótka” obejmujące utrzymanie czystości jego dna i brzegu, a także zapewnił nadzór nad bezpieczeństwem osób kąpiących się poprzez analizowanie zagrożeń i identyfikację miejsc, w których występuje zagrożenie oraz poprzez ścisłą współpracę ze służbami ratownictwa wodnego, Policją i Strażą Miejską.

Podkreślenia wymaga zapewnienie nadzoru nad kąpieliskiem w godzinach od 18 do 10 rano, tj. w czasie kiedy kąpielisko było nieczynne oraz ponadstandardowe wyposażenie kąpieliska w zjeżdżalnię dla dzieci.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niezapewnieniu dostatecznego nadzoru nad Miejskim Zespołem Obiektów Sportowych (dalej MZOS), wykonującym w imieniu Gminy – Miasto Płock zadania organizatora kąpieliska „Sobótka” w Płocku, który nie uwzględniał w harmonogramie poboru wody z kąpieliska do analiz i nie wykonywał wymaganej liczby badań wody z kąpieliska w ramach kontroli wewnętrznej, co zostało określone w art. 163 ust. 4 oraz w art. 163a ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne³;
- nierzetelnym prowadzeniu ewidencji kąpielisk, tj. niezgodnie z Załącznikiem do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli⁴.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Kontrola obejmowała okres 2012–2014, zwany dalej „okresem badawczym”.

³ Dz.U. z 2012 r., poz. 145, z późn. zm.

⁴ Dz.U. Nr 91, poz. 527.

Ocena uwzględnia również uwagę dotyczącą ustalania okresu sezonu kąpielowego w terminie niezgodnym ze wskazanym w art. 9 ust. 1 pkt 10b ustawy – *Prawo wodne*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena stosowania wymagań przepisów prawa dotyczących tworzenia kąpielisk i prowadzenia ich ewidencji.

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie, na podstawie porozumień zawieranych przez Prezydenta z Dyrektorem MZOS, MZOS użytkował bezpłatnie nieruchomości gruntową (oznaczoną jako działka 1/23 przy ul. Parowej, o powierzchni 215.250 m²), z przeznaczeniem na zajęcia rekreacyjno-sportowe, w tym organizację miejskiego kąpieliska.

Organem założycielskim MZOS była Rada Miasta Płocka. Zgodnie z regulaminem MZOS, nadanym przez Prezydenta, przedmiotem działania MZOS było m.in.: administrowanie miejskimi obiektami rekreacyjnymi i sportowymi; świadczenie usług na rzecz mieszkańców miasta Płocka w zakresie rekreacji i sportu poprzez zapewnienie technicznej sprawności i estetyki nadzorowanych obiektów; zapewnienie ich wyposażenia w sprzęt sportowy i rekreacyjny; organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych. Nadzór merytoryczny nad MZOS sprawował Wydział Sportu i Rekreacji Urzędu Miasta Płocka.

W badanym okresie w Gminie – Miasto Płock, na Zalewie Sobótka, funkcjonowało kąpielisko „Sobótka”. Gmina – Miasto Płock nie planowała zorganizowania kolejnych kąpielisk. Rozważała natomiast możliwość organizacji miejsca wykorzystywanego do kąpieli na terenie tzw. dzikiego kąpieliska. W badanym okresie na terenie Gminy – Miasto Płock nie funkcjonowały miejsca wykorzystywane do kąpieli.

W każdym roku okresu 2011–2013, do Urzędu Miasta Płocka wpływał jeden wniosek o umieszczenie w wykazie kąpielisk wydzielonego fragmentu wód powierzchniowych Zalewu Sobótka, na którym organizator MZOS planował utrzymywać istniejące kąpielisko „Sobótka”.

Wnioski powyższe MZOS składał do Urzędu Miasta Płocka przed 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy (w dniach: 28 grudnia 2011 r.; 27 grudnia 2012 r. i 2 grudnia 2013 r.), tj. zgodnie z art. 34a ust. 2 ustawy – *Prawo wodne*.

W badanym okresie Prezydent nie wzywał organizatora kąpieliska do uzupełnienia dokumentacji. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

(dowód: akta kontroli str. 8-114, 268-272, 315-320, 381-406)

Za przygotowanie projektów uchwał Rady Miasta Płocka, dotyczących określenia wykazu kąpielisk na terenie Gminy – Miasto Płock, odpowiedzialny był Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Płocka (dalej WKŚ). Dyrektor WKŚ był upoważniony do prowadzenia w imieniu Prezydenta postępowań administracyjnych, w tym wydawania decyzji, postanowień, zaświadczeń, należących do zakresu działania WKŚ.

W marcu każdego roku badanego okresu przygotowywane były projekty uchwał Rady Miasta Płocka dotyczące wykazu kąpielisk na terenie Gminy – Miasto Płock, które

(dowód: akta kontroli str. 7, 102-103, 115-120b, 304-314, 327, 508-513)

Prezydent podawał do publicznej wiadomości poprzez ich udostępnienie:

- w Wydziale Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Płocka;
- na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Płocka;
- na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka pod adresem www.bip.ump.pl;
- na terenie planowanego kąpieliska.

Projekty uchwał były publicznie dostępne przez okres 21 dni. Do Urzędu Miasta Płocka nie wpłynęły uwagi ani propozycje zmian do ww. projektów uchwał.

(dowód: akta kontroli str. 119-137)

Następnie, Prezydent przekazywał projekty uchwał, wraz z wnioskami MZOS, organizatora kąpieliska „Sobótka”, do zaopiniowania Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Płocku (dalej „PPIS”), Dyrektorowi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (dalej „RZGW”) oraz Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska (dalej „WIOŚ”).

Organy opiniujące każdorazowo przesyłały na piśmie pozytywne opinie do omawianych projektów uchwał. Przy czym, w dwóch przypadkach zgłosiły uwagi do profilu wody załączonego do wniosku organizatora kąpieliska. Mianowicie:

- w dniu 21 marca 2012 r. WIOŚ pozytywnie zaopiniował projekt uchwały Rady Miasta Płocka w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy – Miasto Płock, przy czym zgłosił uwagę do profilu wody (załącznik do wniosku organizatora kąpieliska o umieszczenie kąpieliska w wykazie kąpielisk), dotyczącą niezgodności kilometrażu rzeki Wisły w profilu wody. W dokumencie podano 633 km biegu Wisły, a zgodnie z obowiązującym układem hydrograficznym powinno być 307,4 km. Prezydent wezwał organizatora kąpieliska do skorygowania ww. danych w profilu wody. Po wprowadzeniu korekty, wniosek, został uzgodniony z RZGW;
- w dniu 7 kwietnia 2014 r. RZGW opiniując projekt uchwały Rady Miasta Płocka w sprawie wykazu kąpielisk, zwrócił uwagę na nieaktualne informacje dotyczące kąpieliska „Sobótka”, zawarte w profilu wody w kąpielisku w Części C: III. *Opis cech fizycznych, hydrologicznych i geograficznych kąpieliska zlokalizowanego na sztucznym zbiorniku wodnym usytuowanym na wodach płynących.* Po wprowadzonej korekcie, w dniu 15 kwietnia 2014 r., Dyrektor RZGW przesłał pozytywną opinię do projektu uchwały Rady Miasta Płocka.

(dowód: akta kontroli str. 119-165, 272-276a, 297-302)

W badanym okresie Rada Miasta Płocka podjęła uchwały w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy – Miasto Płock w dniach: 24 kwietnia 2012 r. (uchwała nr 371/XXIII/2012), 30 kwietnia 2013 r. (uchwała nr 580/XXXIV/2013) i 29 kwietnia 2014 r. (uchwała nr 787/XLVI/2014). W uchwałach przyjęto następujące okresy sezonów kąpielowych:

- w 2012 r. – od 15 czerwca do 31 sierpnia;
- w 2013 r. – od 14 czerwca do 2 września;
- w 2014 r. – od 12 czerwca do 1 września.

Rada Miasta Płocka nie wprowadzała zmian w uchwałach dotyczących wykazu kąpielisk.

(dowód: akta kontroli str. 15-16, 166-173b, 239, 492-503)

W badanym okresie, Gmina – Miasto Płock wydatkowała na zarządzanie obszarami wodnymi, w tym na organizację i utrzymanie kąpieliska „Sobótka”, łącznie kwotę 630.007,96 zł, w tym: w roku 2012 – 130.736,51 zł; w roku 2013 – 471.025,06 zł; w I półroczu 2014 r. – 28.246,39 zł.

Główne pozycje wydatków to wynagrodzenia osobowe pracowników, w tym ratowników, zakupy usług ochrony, sprzątania terenu, koszenia akwenu „Sobótka”, wynajmu kontenerów, wywozu nieczystości, przechowywania pomostów. W roku 2013 zakupiono i zamontowano zjeżdżalnię dla dzieci „Anakonda” za łączną kwotę 364.459,62 zł.

(dowód: akta kontroli str. 182-184, 273-274)

W 2013 r. wyremontowano sprzęt pływający i silnik zaburtowy do łodzi ratowniczej, zakupiono cztery kajaki dwuosobowe, liny torowe do wyznaczania stref na kąpielisku, uruchomiono boisko do gry w piłkę plażową.

Planowane konieczne inwestycje to: zakup łodzi motorowej na potrzeby służby ratowniczej, wycięcie zarośli i sitowia, zakup zamiatarki plażowej, nowego sprzętu pływającego i zabawek plenerowych. Wymienione wydatki nie zostały ujęte w planach budżetowych jednostki na rok 2014 z uwagi na brak środków.

(dowód: akta kontroli str. 506-507)

Dochody Gminy – Miasto Płock z tytułu funkcjonowania kąpieliska wyniosły w badanym okresie łącznie 15.062,39 zł, w tym: w roku 2012 – 6.033,89 zł, w roku 2013 – 7.718,74 zł, a w I półroczu 2014 r. – 1.309,76 zł. Główną pozycję dochodów stanowiły dochody z najmu powierzchni pod małą gastronomię 13.592,64 zł, tj. 90,2% dochodów. Pozostałe wpływy pochodziły z opłat za wypożyczanie sprzętu sportowego. Na terenie kąpieliska płatne były następujące usługi: wypożyczanie kajaków, rowerów wodnych, piłek siatkowych i plażowych, zestawów do gry sportowej, parasoli plażowych, desek lub zabawek do pływania, leżaków.

Wstęp na kąpielisko „Sobótka” był bezpłatny i miał zachęcić mieszkańców miasta Płocka do korzystania z tego obiektu.

(dowód: akta kontroli str. 185, 274, 407-412, 504-505)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Rada Miasta Płocka w uchwale w sprawie wykazu kąpielisk na terenie Gminy – Miasto Płock na rok 2013 określiła, że sezon kąpielowy trwać będzie od 14 czerwca do 2 września, natomiast w uchwale w sprawie wykazu kąpielisk na rok 2014, ustanowiła okres sezonu kąpielowego od 12 czerwca do 1 września. Terminy te nie były zgodne z okresem sezonu kąpielowego (15 czerwca – 30 września) wskazanym w art. 9 ust. 1 pkt 10b ustawy – *Prawo wodne*.

Prezydent Miasta Płocka w wyjaśnieniach podał m.in., iż w latach 2013 i 2014 okres sezonu kąpielowego uchwalono przychylając się do wniosku organizatora kąpieliska „Sobótka”, tj. Miejskiego Zespołu Obiektów Sportowych, który postulował wcześniejsze otwarcie sezonu, umożliwiającego realizację kalendarza imprez sportowych na terenie Zalewu Sobótka.

(dowód: akta kontroli str. 176-178, 223-239)

2. Ewidencję kąpielisk prowadzono niezgodnie z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie *ewidencji kąpielisk oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpeli*.

Część B. Karty kąpieliska, *Jakość wody w kąpielisku*, WKŚ opracowywał na podstawie bieżących ocen jakości wody, a nie w oparciu o oceny sezonowe (wykonywane przez PPIS), co było niezgodne z załącznikiem do ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Ponadto, w pozycji 2. Części B. Karty kąpieliska, WKŚ podał, iż w roku 2013 zostały pobrane cztery próbki wody do badań mikrobiologicznych, podczas gdy ze sprawozdań z badań przeprowadzonych przez laboratorium Sp. z o.o. wynikało, że pobrano osiem próbek w ramach czterech badań.

Dyrektor WKŚ wyjaśnił, że w latach 2012–2013 PPIS nie przekazywał ocen sezonowych Prezydentowi Miasta Płocka, które powinny być umieszczone w Części B. Karty kąpieliska, zamieszczanej w ewidencji kąpielisk. Ocenę sezonową opracowywano we własnym zakresie poprzez całościowe zebranie informacji uzyskanych z komunikatów i sprawozdań przesyłanych przez PPIS w trakcie sezonu kąpielowego. W toku kontroli przeprowadzonej w Urzędzie Miasta Płocka w 2013 r. przez pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, w zakresie prowadzenia ewidencji kąpielisk, nie wniesiono uwag wskazujących na konieczność pozyskiwania od PPIS ocen sezonowych.

Ponadto Dyrektor WKŚ wyjaśnił, że na rok 2013 wpisano liczbę próbek cztery zamiast osiem przez niedopatrzenie, gdyż zamiast liczby próbek błędnie podano liczbę badań, gdzie na każde badanie składają się dwie próbki. Z powyższego wynika, że łącznie pobrano do badań osiem próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej.

(dowód: akta kontroli str. 239, 492-503)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W toku kontroli, NIK stwierdziła, że w danych zamieszczonych w profilach wody kąpieliska „Sobótka”, załączonych do wniosku MZOS o zamieszczenie kąpieliska „Sobótka” w wykazie kąpielisk. Mianowicie:

- a) w załączonym do wniosku profilu wody kąpieliska „Sobótka”, w pozycji 40, *Wynik ostatniej klasyfikacji stanu ekologicznego bądź potencjału ekologicznego jednolitej części wód w której zlokalizowane jest kąpielisko* – jako rok przeprowadzenia badań monitoringowych, stanowiących podstawę klasyfikacji, podano rok 2008, podczas gdy dostępne były już dane za okres 2010–2012. Według danych z okresu 2010–2012 potencjał ekologiczny jednolitej części wód dla Wisły od Narwi do Zbiornika Włocławek – punkt pomiaru kontrolnego Wisła–Płock, poniżej starego mostu, prawa strona rzeki, został oceniony jako zły, a za rok 2008 potencjał ekologiczny został oceniony jako umiarkowany.
- b) powyższe dane podano dla jednolitej części wód Wisły od Narwi do Zbiornika Włocławek o kodzie JCWPPLRW 200021739 (według danych WIOŚ w Warszawie) podczas gdy kąpielisko „Sobótka” zlokalizowane jest na wodach Zbiornika Włocławskiego, na obszarze jednolitej części wody Zbiornik Włocławek, kod PCWP PLLRW20000275999. Monitoring tej części wód wykazywał jej potencjał ekologiczny, w całym badanym okresie, jako umiarkowany.
- c) w latach 2012–2014 w profilu wody w kąpielisku w Części C: III. *Opis cech fizycznych, hydrologicznych i geograficznych kąpieliska zlokalizowanego na sztucznym zbiorniku wodnym usytuowanym na wodach płynących* – podano dane dotyczące całego Zbiornika Włocławek, podczas gdy należało podać dane dla Zalewu Sobótka. Dane te zakwestionował RZGW w roku 2014.

(dowód: akta kontroli str. 26-101)

W wyniku wystąpień, skierowanych do dyrektorów RZGW i WIOŚ w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK, NIK uzyskała wyjaśnienia jak niżej:

- Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wyjaśnił m.in. iż „(...) Zalew Sobótka leży na obszarze zlewni jednolitej części wody Zbiornik Włocławek (kod PCWP PLLRW20000275999) badanej przez WIOŚ w Bydgoszczy. Ze względu na fakt, iż wody zalewu Sobótka są zasilane wodami podziemnymi, a nie powierzchniowymi (Ekspertyza Przyrodniczo-Hydrologiczna Zalewu Sobótka w Płocku, Przedsiębiorstwo Usługowe „GEOGRAF”, Dąbrowa Górnicza 2013 r.) żaden z istniejących ppk zlokalizowany na JCW nie będzie ilustrował stanu jakości wód tego zbiornika wodnego. Kąpielisko „Sobótka” znajduje się w początkowej części ww. JCWP, stąd błędnie przypisany do niej został punkt pomiarowo-kontrolny Wisła-Płock (PL01507 01–1064), który znajduje się najbliżej kąpieliska, ale ocenia inną JWC, a mianowicie Wisłę od Narwi do Zbiornika Włocławek (kod JCWPPLRW 200021739). Zaistniałe błędy są wynikiem specyficznej lokalizacji omawianego kąpieliska w stosunku do JCWP Zbiornik Włocławek, jednak nie stanowią one podstaw do zmiany pozytywnej opinii Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie umieszczenia kąpieliska „Sobótka” w wykazie kąpielisk na terenie Gminy Miasto Płock na rok 2014 r.”

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia WIOŚ w zakresie ustalenia, które z danych monitoringu JCWP powinny być przyjmowane do oceny Zalewu Sobótka (ze względu na specyficzną lokalizację kąpieliska w stosunku do JCWP Zbiornik Włocławek), zdaniem NIK do rozstrzygnięcia pozostaje kwestia, która jednolita część wód powinna stanowić podstawę oceny wód Zalewu Sobótka.

- Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie podał, m.in., iż w latach 2012–2013 informacje zawarte w profilu wody w kąpielisku w części III. Opis cech fizycznych, hydrologicznych i geograficznych kąpieliska zlokalizowanego na sztucznym zbiorniku wodnym usytuowanym na wodach płynących, zostały zweryfikowane na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:50000 z roku 2010 (MPHP 50) i były zgodne z danymi przedstawionymi w tej mapie, stąd projekty uchwał zostały pozytywnie zaopiniowane. W roku 2014 weryfikacja profilu wody w kąpielisku została przeprowadzona w oparciu o nową wersję Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10000 z roku 2013, na której widoczne były zmiany wynikające z przebudowy terenu kąpieliska.

(dowód: akta kontroli str.268-270, 330-333, 338-342)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Dbłość o jakość wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli na terenie gminy

Opis stanu faktycznego

W 2010 r. PPIS wyznaczył dwa punkty poboru wody do badań w kąpielisku „Sobótka”, określając ich współrzędne geograficzne. W badanym okresie organizator kąpieliska przekazywał do PPIS następujące harmonogramy poboru próbek wody z kąpieliska:

- harmonogram z dnia 14 maja 2012 r., z terminami poboru próbek wody w dniach: 4 czerwca (przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego), 2 lipca i 30 lipca 2012 r.,

- harmonogram z dnia 25 marca 2013 r., z terminami poboru próbek wody w dniach: 4 czerwca (przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego), 2 lipca i 2 sierpnia 2013 r,
- harmonogram z dnia 11 czerwca 2014 r., z terminami poboru próbek wody w dniach: 2 lipca (po rozpoczęciu sezonu kąpielowego), 18 lipca oraz 1 i 13 sierpnia 2014 r.

W 2012 r. dokonano poboru próbek wody z kąpieliska zgodnie z ustalonym harmonogramem. W 2013 r. próbki pobrano w następujących terminach: 4 czerwca (tj. przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego), 2 lipca, 9 sierpnia i 13 sierpnia, a w 2014 r., w dniu 3 czerwca wykonano badanie wody w kąpielisku. Łączna liczba pobranych próbek wody z kąpieliska (przed sezonem oraz w trakcie) wyniosła: trzy próbki w 2012 r., cztery próbki w 2013 r. oraz jedna w 2014 r. do czasu zakończenia kontroli.

W badanym okresie PPIS wykonywał bieżące oceny jakości wody w kąpielisku „Sobótka”, wydawał i przekazywał organizatorowi kąpieliska komunikaty w tej sprawie: w 2012 r. – w dniu 12 czerwca, tj. 8 dni po poborze prób, w 2013 r. – w dniach: 13 czerwca, 7 i 26 sierpnia, tj. odpowiednio 9, 35 i 24 dni po pobraniu prób wody do badań, w 2014 r. – w dniu 11 czerwca. W ww. komunikatach informowano o dopuszczeniu do kąpeli (komunikaty wydane w latach 2012–2013) lub stwierdzono przydatność wody do kąpeli (komunikat z 2014 r.). W Urzędzie Miasta Płocka nie dysponowano oceną jakości wody z prób pobranych do badań w dniu 2 i 30 lipca 2012 r. WKŚ nie występował do PPIS o przekazanie ww. ocen.

(dowód: akta kontroli str. 181-181a, 186-190, 272-273, 277-296, 328-329)

W latach 2012–2013 Prezydent Miasta Płocka nie otrzymywał od PPIS ocen sezonowych i nie występował o ich dostarczenie. Zgodnie z art. 34e ust. 1 ustawy – *Prawo wodne* PPIS jest obowiązany do nieodpłatnego, niezwłocznego przekazywania wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji dotyczących oceny jakości wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli. Informacje, o których mowa w zdaniu pierwszym, wójt, burmistrz, prezydent miasta niezwłocznie zamieszcza w ewidencji kąpielisk

Na przestrzeni lat badanego okresu, jakość wody w kąpielisku „Sobótka” utrzymywała się na niezmiennym poziomie. W badanym okresie PPIS nie stwierdził przypadków pogorszenia jakości wody w kąpielisku „Sobótka”.

(dowód: akta kontroli st. 179-189, 492-495)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Prezydent nie sprawował dostatecznego nadzoru nad MZOS, (wykonującym w imieniu Gminy – Miasto Płock zadania organizatora kąpieliska „Sobótka” w Płocku), który nie zapewnił liczby badań jakości wody w kąpielisku „Sobótka”, wymaganej ustawą – *Prawo wodne*.
- MZOS nie zapewnił wykonywania w latach 2012 i 2013, wymaganej liczby badań wody z kąpieliska w ramach kontroli wewnętrznej. W latach tych ustalono harmonogram poboru dwóch próbek wody z kąpieliska w trakcie sezonu. Było to niezgodne z wymaganiami z art. 163a ust. 1 ustawy – *Prawo wodne*, który stanowi, że harmonogram pobrania próbek uwzględnia terminy pobierania i analizy nie mniej niż czterech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpieliska, tak aby przerwa między badaniami nie przekraczała miesiąca.

Dyrektor WKŚ w wyjaśnieniach podał m.in, iż MZOS corocznie pisemnie przedstawiał PPIS w Płocku harmonogram próbek wody do zatwierdzenia. Z uwagi na fakt, że PPIS w Płocku nie wnosił żadnych uwag co do ilości pobranych próbek, za prawidłowy i nie budzący żadnych wątpliwości przyjęto opracowany harmonogram.

Dyrektor Wydziału Sportu i Rekreacji urzędu Miasta Płocka wyjaśnił m.in., że harmonogram obejmował trzy terminy z uwagi na skrócony okres funkcjonowania kąpieliska.

(dowód: akta kontroli str.408-433, 492-497, 504-505)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Badania jakości wody w kąpielisku „Sobótka”, w tym badania przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego wykonywane były na zlecenie organizatora kąpieliska – w 2012 r. przez laboratorium PSSE, a w 2013 r. i 2014 r. przez laboratorium Sp. z o.o. akredytowane przez PCA⁵.

NIK zwraca uwagę, że przed rozpoczęciem sezonu, pobór prób wody i ich badanie powinien wykonać PPIS w ramach kontroli urzędowej.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

3. Ocena zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających na terenie kąpieliska „Sobótka”, w tym warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób.

Opis stanu
faktycznego

Obowiązki zarządzającego obszarem wodnym, na terenie Gminy – Miasto Płock sprawował MZOS.

Każdego roku, przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, na zlecenie Dyrektora WKŚ, na terenie kąpieliska „Sobótka” Stowarzyszenie Płetwonurków przeprowadzało oczyszczanie dna kąpieliska. W 2011 r. oraz w 2012 r., na zlecenie MZOS w Płocku, na teren plaży przy kąpielisku „Sobótka” nawieziono 200 ton świeżego, oczyszczonego piasku wiślanego, natomiast w latach 2013–2014, przed sezonem letnim, MZOS zlecił mechaniczne czyszczenie plaży. W latach 2012–2014 WKŚ zlecał również usługę wykaszania roślinności wodnej wraz z utylizacją materiału. Liczba wykoszeń zależna była od stopnia zarastania akwenu, jak również od organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych realizowanych na terenie Zalewu Sobótka.

Wyznaczony na kąpielisku strzeżony obszar do kąpiei, o brzegu długości 45 m, został wyposażony w następujące oznakowanie dla kąpiących się:

- lina biała wyznaczająca brodzik dla dzieci – na obszarze akwenu o głębokości do 40 cm,
- lina czerwona wyznaczająca strefę dla nieumiejących pływać – na obszarze o głębokości do 1,2 m,
- lina żółta wyznaczająca strefę dla umiejących pływać – na obszarze o głębokości do 2,2 m.

Zarząd Rejonowy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Płocku (dalej „WOPR”), w wyniku kontroli przeprowadzonej w 2012 r., wydał świadectwo o dopuszczeniu kąpieliska „Sobótka” do eksploatacji w sezonie kąpielowym

⁵ PCA – Polskie Centrum Akredytacji. Zakres akredytacji udzielonej przez PCA laboratorium Sp. z o.o. obejmował m.in. pobieranie próbek wody oraz badania mikrobiologiczne wody do spożycia, a także badania sensoryczne wody.

w 2012 r., zgodnie z wytycznymi zawartymi w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych*⁶.

Frekwencja na kąpielisku, według organizatorów, w roku 2012 wyniosła ponad 29 tysięcy osób, a w roku 2013 ponad 41 tysięcy osób. Główne imprezy sportowe to: Turniej Piłki Siatkowej; Ogólnopolski Triathlon o Puchar Prezydenta Miasta Płocka, Mistrzostwa Płocka Amatorów w Triathlonie.

Nadzór nad funkcjonowaniem kąpieliska „Sobótka” w badanym okresie, w zakresie bezpieczeństwa kąpiących się osób i przebywających na plaży, zapewniało WOPR. W 2012 r. na terenie kąpieliska zatrudniono trzech ratowników, w roku 2013 – dwóch ratowników, a w roku 2014 – trzech ratowników. Ratownicy zatrudnieni byli w oparciu o umowę o pracę na czas określony, odpowiadający okresowi funkcjonowania kąpieliska „Sobótka”. Pracę na ww. kąpielisku wspomagali ratownicy zatrudnieni na pozostałych obiektach MZOS (Pływalnia Miejska Podolanka, Pływalnia Miejska Jagiellonka, Pływalnia Miejska przy ul. Kobylińskiego).

Służby ratownicze wyposażone były m.in. w: podwyższone stanowisko obserwacji; dwa koła ratunkowe, trzy rzutki ratownicze, lornetkę, dwie tuby nagłaśniające, dwa zestawy krótkofalówek, linę asekuracyjną na kołowrotku, dwie żerdzie ratownicze, apteczkę, trzy łodzie (plus dwa silniki i wiosła) oraz maszt i flagi białą i czerwoną. Gmina – Miasto Płock nie udzielała dotacji celowych podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego.

Na plaży posadowione były dwa kontenery – jeden jako pomieszczenie socjalne dla obsługi i drugi jako wypożyczalnia sprzętu pływającego.

Na kontenerze umieszczone były tablice informacyjne: m.in. tablica o wymiarach 80x100 cm, widoczna i czytelna, na której znajdowały się wszystkie informacje określone w § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. *w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag*⁷.

Na terenie plaży usytuowana była zjeżdżalnia wodna dla dzieci i dorosłych. W pobliżu zjeżdżalni zamieszczony był regulamin korzystania z niej.

(dowód: akta kontroli str. 190-209, 213-220, 240-267, 321-326, 378-380, 434-490, 500-503, 506-507)

W badanym okresie, w terminach sezonu kąpielowego Kąpielisko „Sobótka” funkcjonowało w godzinach od 10.00 do 18.00. W tym czasie zapewniono nadzór ratowników WOPR nad kąpiącymi się. W godzinach 18.00–10.00 kąpielisko dozorowane było przez zewnętrzną firmę ochroniarską. Na kąpielisku zatrudnionych było dwóch pracowników gospodarczych, którzy każdego dnia od godz. 6.00 sprząтали teren kąpieliska.

(dowód: akta kontroli str. 210-220, 353-377, 500-503)

W każdym roku badanego okresu, Prezydent zwracał się do Komendy Miejskiej Policji w Płocku, WOPR i MZOS o dokonanie analizy zagrożeń na obszarach wodnych znajdujących się na terenie Miasta Płocka, w tym o wskazanie miejsc, w których występowało zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji. Powyższa analiza była corocznie jednym z tematów posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Urzędu Miasta Płocka.

⁶ Dz.U. Nr 208 poz. 1240, z późn. zm.

⁷ Dz.U. z 2012 r. poz. 286.

W sezonie letnim Komenda Miejska Policji delegowała czterech funkcjonariuszy, posiadających uprawnienia steromotorzysty żeglugi śródlądowej oraz uprawnienia ratownicze, do pełnienia służby na obszarach wodnych. Ponadto, bezpieczeństwo osób korzystających z akwenów wodnych wzmocnione było stałymi i doraźnymi patrolami służb prewencyjnych Policji, a także służbą obchodową dzielnicowych.

WOPR w sezonie letnim roku 2013 otrzymało 294 zgłoszenia o zagrożeniu życia i zdrowia na obszarach wodnych.

W reakcji na zgłoszenia, WOPR podjęło 171 interwencji w celu ratowania życia i zdrowia ludzkiego, w tym poszukiwania osób. Użyto 7 łodzi motorowych, 12 łodzi wiosłowych oraz podręczny sprzęt ratowniczy. W akcjach brało udział 42 ratowników.

(dowód: akta kontroli str. 190-212, 491, 514-586)

Zgodnie z raportami, złożonymi przez Komendę Miejską Policji w Płocku i Rejonowe Płockie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, w sezonie letnim miejscem, gdzie występowały zagrożenia życia i zdrowia bezpieczeństwa osób były Zalew Sobótka oraz rzeka Wisła, w której obowiązuje całkowity zakaz kąpieli. Rzeka Wisła, w granicach miasta Płocka i Zalew Sobótka, poza obszarem wyznaczonego kąpieliska, oznakowane były znakami zakazu kąpieli.

(dowód: akta kontroli str. 195-205)

W granicach administracyjnych miasta zlokalizowane było jedno dzikie kąpielisko w rejonie Zalewu Sobótka. W każdym roku w sezonie kąpielowym na jego terenie MZOS montował tablice z napisem „Zakaz kąpieli”.

(dowód: akta kontroli str. 195-205)

Komenda Miejska Policji w Płocku w ramach działań prewencyjnych, mających na celu zapobieganie zjawiskom patologicznym, przeprowadziła:

- w roku 2012 – 232 kontrole, w tym na kąpielisku strzeżonym 59 kontroli, a na tzw. dzikich kąpieliskach 173 kontrole;
- w roku 2013 – 344 kontrole, w tym na kąpielisku strzeżonym 153 kontrole, a na tzw. dzikich kąpieliskach 191 kontrole.

Rejon kąpieliska „Sobótka” patrolowała również Straż Miejska w Płocku (16 razy w 2012 r. i 111 razy w 2013 r.). Patrolami objęto także rzekę Wisłę oraz inne zbiorniki wodne na terenie miasta Płocka pod kątem bezpiecznego przebywania na nich.

(dowód: akta kontroli str. 210-220, 500-569)

W trakcie sezonów kąpielowych badanego okresu pracownicy Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Płocku, przeprowadzali kontrole na kąpielisku. W 2013 r. kontrola została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli Urzędu Miasta Płocka oraz Komendy Miejskiej Policji w Płocku. Zakres ww. kontroli obejmował szczegółową ocenę wyposażenia i oznakowania oraz stanu sanitarno-technicznego kąpieliska, postępowania z odpadami stałymi i płynnymi, stanu utrzymania plaży, dokumentacji zdrowotnej pracowników. Przeprowadzano także organoleptyczną ocenę wody w kąpielisku. Ustalenia kontroli dokumentowano w protokołach.

(dowód: akta kontroli str. 324-325, 434-490)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

Wnioski pokontrolne

- 1) uchwalanie sezonu kąpielowego w okresie wskazanym w art. 9 ust. 1 pkt 10b ustawy – *Prawo wodne*;
- 2) zwiększenie nadzoru nad organizatorem kąpieliska „Sobótka”, w szczególności w zakresie przygotowania i realizacji harmonogramu poboru prób wody z kąpieliska do badań;
- 3) uzgodnienie z WIOŚ, która jednolita część wód powierzchniowych jest właściwa do klasyfikacji potencjału ekologicznego Zalewu Sobótka;
- 4) podjęcie działań, mających na celu uzyskiwanie z PPIS wszystkich bieżących i sezonowych ocen jakości wody w kąpielisku „Sobótka”.
- 5) rzetelne prowadzenie ewidencji kąpielisk.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Środowiska Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 28 sierpnia 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli

Dyrektor
Anna Krzywicka

.....
podpis

Kontroler
Władysława Siekierska -Szarejko
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis